

[Начало](#) > ... > [Вашите Права](#) > [Жертви На Престъпления](#) > [Права На Жертвите – По Държави](#) > 4 - Обезщетение

4 - Обезщетение

Каква процедура се следва при търсене на обезщетение от извършителя за причинените вреди? (напр. съдебно дело, граждански иск, процедура за встъпване в производството.)

Действащото законодателство позволява на всяко лице, което счита себе си за жертва:

- да подаде молба до съдия-следователя, който отговаря за делото, за да бъде конституирано като граждански ищец;
- да предяви иск за временни мерки (*action en référé*) или иск по същество пред гражданските съдилища.

1) Съществуват различни начини, по които гражданският иск може да бъде предявен пред наказателните съдилища:

- Производство, образувано когато наказателното преследване не е било задействано от прокурора (това води до започване на наказателно преследване).

Възможни са два начина:

- наказателно производство от частен характер (*citation directe*) при дребни нарушения (*contraventions*) или престъпления със средна степен на обществена опасност (*délits*);
- конституиране като граждански ищец (за престъпления със средна степен на обществена опасност или тежки престъпления (*crimes*)).

- Встъпване в делото, когато прокуратурата вече е била сезирана.

- Конституиране като граждански ищец.

Жертвата може да поиска да бъде конституирана като граждански ищец по време на съдебното заседание, но и като изпрати молба до председателя на наказателния съд за леки престъпления (*tribunal correctionnel*) с препоръчано писмо с обратна разписка или по факса, в която да заяви, че желае да бъде конституирана като граждански ищец и да посочи размера на претендираното обезщетение. Молбата може да бъде подадена и чрез адвокат.

2) Гражданският иск може да бъде предявен в гражданските съдилища по общия ред във връзка с гражданската отговорност.

Ако жертва предяви иск за обезщетение за причинени вреди пред гражданските съдилища, тя няма да може впоследствие да сезира наказателните съдилища. Ако обаче жертвата поиска да бъде конституирана като граждански ищец в наказателното производство, впоследствие тя ще може да повдигне въпроса пред гражданските съдилища.

Съдът е разпоредил на извършителя да ми плати обезщетение. Какво трябва да направя, за да бъда сигурен, че извършителят ще ми плати?

Ако жертвата има затруднения да събере стойността на обезщетението, тя може да прибегне до гражданското изпълнително производство, като ангажира съдебен изпълнител. Молбата трябва да бъде изпратена по пощата до председателя на окръжния съд (*tribunal de grande instance*) по местоживеене на осъденото лице, а ако то се намира в затвора — до окръжния съд по местоположение на затвора. Запор може да бъде наложен върху:

- секвестрируемата част от заплатата на осъденото лице;
- средствата в неговата банкова сметка;
- определени активи от неговото имущество.

Ако извършителят не ми плати, може ли държавата да ми плати авансова сума? При какви условия?

Ако осъденото лице не обезщети доброволно жертвата, тя може да отнесе въпроса до Службата за помощ при събирането на вземания на жертвите на престъпления (*Service d'aide au recouvrement des victimes d'infractions* — SARVI). Достатъчно е жертвата да докаже, че с окончателно наказателно съдебно решение (което не подлежи на последващо обжалване) ѝ е било присъдено обезщетение за причинени вреди.

Като се субституира на мястото на длъжника, SARVI изплаща на жертвата цялото обезщетение за причинени вреди в размер до 1000 EUR; над този размер тя плаща авансово 30 % от размера на обезщетението, до таван от 3000 EUR. След плащането на аванса SARVI плаща остатъка в зависимост от средствата, които е събрала от осъденото лице.

За да подаде молба до SARVI, жертвата следва да получи формуляр за помощ при събирането на вземания от окръжния съд (от единното гише в секретариата на съда, секретариата на съдията, оправомощен да се занимава с жертвите, службата за изпълнение, службата за помощ на жертвите на престъпления) или от правния център, бюро за правна информация, кметството или др.п., които след това ще препратят попълнения формуляр на SARVI.

Молбата до SARVI трябва да бъде подадена не по-рано от два месеца и не по-късно от една година от деня, в който решението за присъждане на обезщетение стане окончателно.

Имам ли право на обезщетение от държавата?

Гаранционният фонд за жертвите на терористични актове и други престъпления (*Fonds de garantie des victimes d'actes de terrorisme et d'autres infractions* — FGTI) обезщетява жертвите на терористични актове в съответствие със специална процедура. Той също така обезщетява:

- жертвите на изнасилване, сексуално посегателство, кражба, измама, злоупотреба на доверие, изнудване, унищожаване, разрушаване или повреждане на имущество;
- жертвите на престъпления, предизвикали трайна неработоспособност или пълна неработоспособност;
- близките на жертви на умишлено убийство или убийство по непредпазливост.

За да получи обезщетение от FGTI, отговарящата на определени условия жертва трябва да подаде молба директно до Комисията за обезщетяване на жертвите на престъпления към окръжния съд по местоживеене на молителя или по местоположение на наказателния съд, който е сезиран по престъплението.

Молбата трябва да бъде подадена до Комисията в срок до три години от датата на престъплението. Този срок се удължава с една година от датата на последното решение на наказателния съд.

Ако престъплението е извършено на територията на Франция, обезщетение може да бъде присъдено на:

- притежаващите френско гражданство;
- гражданите на държава — членка на Европейския съюз.

Ако престъплението е извършено в чужбина, могат да бъдат обезщетени само френски граждани.

1) В случай на тежки престъпления против личността:

Жертвата може да получи пълно обезщетение за вредите, произтичащи от престъплението, ако то е довело до смърт, обезобразяване или трайно увреждане или пълна неработоспособност с продължителност, равна на един месец или по-голяма, или ако престъплението съставлява изнасилване, сексуално насилие или посегателство или трафик на хора.

Комисията ще вземе предвид обезщетенията, изплатени от органите за социално подпомагане, взаимните здравноосигурителни дружества, застрахователните дружества и т.н. Повредени дрехи или имущество не се обезщетяват.

2) В случай на леки престъпления против личността и имуществени вреди, произтичащи от кражба, измама, злоупотреба на доверие, изнудване, унищожаване, разрушаване или повреждане на имущество:

Ако жертвата е претърпяла телесна повреда, довела до пълна неработоспособност с продължителност по-малко от един месец, или имуществена вреда в резултат на едно от тези седем престъпления, обезщетението се предоставя при строги условия и има определен таван.

За да получи този вид обезщетение, жертвата трябва да отговаря на следните допълнителни условия:

- средствата на жертвата не трябва да надхвърлят с повече от 1,5 пъти тавана, определен за получаването на частична правна помощ (коригиран с коефициент за семейни разходи);
- жертвата трябва да не може да получи действително и достатъчно обезщетение за причинените вреди от застрахователно дружество, орган за социално подпомагане или друг орган, който може да бъде задължен;
- жертвата трябва да се намира в тежко материално положение или психическо състояние в резултат на престъплението (само за имуществената вреда).

Ако тези условия са изпълнени, жертвата може да получи обезщетение, чийто таван е 4500 EUR.

Имам ли право на обезщетение, ако извършителят не бъде осъден за престъпление?

Ако обвиняемият не бъде осъден, можете да предявите граждански иск за претендиране на обезщетение за претърпените вреди пред граждански съд. Ще трябва да докажете, че извършителят е отговорен за понесените от вас вреди.

Производството пред Комисията за обезщетяване на жертвите на престъпления е независимо от всяко производство в наказателните съдилища, поради което жертвата може да се обърне към Комисията дори ако няма решение или определение от наказателен съд и дори ако обвиняемият бъде оправдан или наказателното производство срещу него прекратено.

Имам ли право на плащане по спешност (извънредно плащане), докато се чака решението по иска ми за обезщетение?

В производството пред Комисията за обезщетяване на жертвите на престъпления можете да поискате временно плащане, ако правото ви на обезщетение не е оспорено и ако претърпените вреди не могат да бъдат окончателно определени, поради това че не можете да изчислите общата сума или поради това че органите за социално подпомагане все още не са ви съобщили сумите, които ще изплатят. Ако не отговаряте на тези условия, по преценка на председателя на Комисията може евентуално да не ви бъде

предоставено временно плащане.

■ Последна актуализация: 14/08/2025

Версията на националния език на тази страница се поддържа от съответната държава-членка. Преводите са направени от Европейската комисия. Възможно е евентуални промени, въведени в оригинала от компетентните национални органи, все още да не са отразени в преводите. Европейската комисия не поема каквато и да е отговорност по отношение на информация или данни, които се съдържат или споменават в този документ. Моля, посетете рубриката „Правна информация“, за да видите правилата за авторските права за държвата-членка, отговорна за тази страница.